

N:o 68.

Af herr **M. Dahn**, om *höjande af riksbankens grundfond och reservfond.*

Då enligt sammandrag af riksbankens ställning den 31 december 1889 de till framtida disposition afsatta medlen utgöra öfver 9 millioner kronor, synes mig att de af dessa medel, hvilka icke af Riksdagen redan blifvit bestämda för särskildt ändamål — nemligen en och en half million kronor, som anslagits till nytt riksbankshus — böra öfverföras till riksbankens fonder och dymedelst komma i åtnjutande af det skydd lagen om rikets ständers bank den 1 mars 1830 skänker.

Bankofullmäktige ansågo redan i fjor lämpligt att till riksbankens grundfond öfverföra fem millioner af de s. k. reserverade medlen, men då ingen motion i ärendet väcktes inom i lag bestämd tid, kom frågan ej under Riksdagens behandling. Jag kommer därför att föreslå,

det riksbankens grundfond ökas med fem millioner kronor af nämnda medel.

Vid 1888 års riksdag väcktes motion om höjande af riksbankens reservfond från nuvarande fem till tio millioner kronor i sammanhang med ökning af riksbankens utländska obligationsfond till respektive tio millioner kronor. Reservfonden skulle då kommit att utgöra en fjerdedel af grundfonden, en accepterad proportion inom de större och solidare bankerna i Europa. Man anser nemligen att i fall en bank skulle råka i trångmål reservfonden bör vara så stark och ega sådan motståndskraft, att grundfonden ej behöfver anlitas. Allmänheten reflekterar sällan öfver

siffror, som gå på millioner; får den höra, att en banks reservfond gått förlorad och att man börjat anlita grundfonden — om ock denna är respektabel nog — ja, då är paniken framme och rusningen snart färdig. Bankofullmäktige, som sade sig fullt dela motionärernas uppfattning om önskvärdheten deraf att behållningen af utländska statspapper ökas till tio millioner kronor, ansågo dock skäl ej vara för handen att *då* fixera reservfonden och med detsamma förrådet af utländska statspapper till den angifna summan, utan skulle det blifva fullmäktiges omsorg att söka uppbringa den utländska obligationsfonden till omkring tio millioner kronor. När sådant inträffat torde rätta tidpunkten vara inne att genom reglementariska bestämmelser fastslå hvad som genom affärernas naturliga utveckling redan blifvit verklighet. Då emellertid nämnda obligationsfond numera utgör öfver åtta millioner kronor, synes mig som att man, utan att komma i konflikt med fullmäktiges här ofvan uttalade uppfattning, kan öfverföra till reservfonden återstoden af de reserverade medlen, eller i rundt tal två och en half millioner kronor, d. v. s. höja densamma från fem millioner till sju och en half millioner kronor; desto hellre som 4 § i lagen om rikets ständers bank i alla fall måste ändras, för så vidt som förslaget om grundfondens ökande antages. Reservfonden kommer i så fall att utgöra en sjettedel af grundfonden. På grund af hvad jag anfört vågar jag därför vördsamt föreslå, att Riksdagen för sin del beslutar sådan ändring af 4 § i lagen om rikets ständers bank af den 1 mars 1830 att:

1:o) Riksbankens grundfond höjes från fyratio millioner till fyratiofem millioner kronor; och

2:o) Riksbankens reservfond från fem millioner till sju och en half millioner kronor.

Stockholm den 24 januari 1890.

M. Dahm.